

ÄRENDE

Ansökan om föräldrapenning ska behandlas utan ogrundat dröjsmål

KLAGOMÅLET

Klaganden har i sitt klagomål till justitiekanslern 28.2.2017 berättat att han hade 8.11.2016 lämnat in till Folkpensionsanstalten (FPA) en ansökan om föräldrapenning fr.o.m. 27.12.2016. Klaganden har konstaterat att ärendets behandlingstid borde enligt FPA:s webbsidor vara tre veckor. Han hade emellertid vid tidpunkten för klagomålet inte ännu fått något beslut med anledning av sin ansökan, dvs. ärendet hade vid nämnda tidpunkt redan behandlats i tre månader hos FPA. Enligt klaganden löpte hans föräldraledighet ut 17.2.2017. Emedan han inte har fått något beslut angående föräldrapenningen, har han inte kunnat ansöka om hemvårdsstöd som beviljas av kommunen.

UTREDNING

FPA (gruppen för juridiska tjänster) har gett ett 11.4.2017 daterat utlåtande som innehåller en 24.3.2017 daterad utredning av centret för internationella ärenden. En avskrift av nämnda handlingar bifogas till klaganden.

Till justitiekanslersämbetet har därtill inhämtats en avskrift av FPA:s beslut 22.5.2017 som meddelats med anledning av klagandens ansökan om föräldrapenning.

AVGÖRANDE

Den inhämtade utredningen

I utredningen konstateras att klaganden har fått vänta på sitt föräldrapenningsbeslut på grund av att hans rätt till den finska sociala tryggheten inte varit utredd. FPA gav ett felaktigt beslut 12.9.2016, då handläggaren inte noterade att klaganden arbetade samtidigt i två länder. Detta upptäcktes inte förrän vid handläggningen av föräldrapenningen. Därefter skickade FPA till klaganden en tilläggsutredning angående hans arbetande i Sverige och Finland. Efter klagan-

---

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET

---

dens svar har ärendet skickats till Pensionsskyddscentralen (PSC) som är den behöriga institutionen att ge beslut om rätten till den finska sociala tryggheten när man arbetat i ett EU-land. Enligt utredningen måste FPA vänta tills utredningen var klar hos PSC, innan FPA kunde ge ett beslut i föräldrapenningsärendet. Den genomsnittliga handläggningstiden för FPA:s försäkringsärenden är ca 28 dagar. Handläggningstiden för föräldrapenning vid internationella situationer är omkring 70 dagar, eftersom FPA behöver få information från utländska instanser, vilket leder till att handläggningen dröjer. FPA har beklagat felet som gjorts vid det första försäkringsbeslutet och som påverkat handläggningen av föräldrapenningen. FPA har påskyndat handläggningen hos PSC och Försäkringskassan i Sverige.

Till utredningen har bifogats en detaljerad redogörelse över handlägningsprocessens olika skeden.

Bedömning

Enligt 21 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att på behörigt sätt och utan ogrundat dröjsmål få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet som är behörig enligt lag samt att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt rättskipningsorgan. Enligt 2 mom. i nämnda paragraf ska offentligheten vid handläggningen, rätten att bli hörd, rätten att få motiverade beslut och rätten att söka ändring samt andra garantier för en rättvis rättegång och god förvaltning tryggas genom lag.

Den i grundlagen garanterade goda förvaltningen preciseras närmare i förvaltningslagen (434/2003). Enligt 2 § 1 mom. i förvaltningslagen föreskrivs i denna lag om grunderna för god förvaltning och om förfarandet i förvaltningsärenden. Enligt 7 § 1 mom. ska möjligheterna att utträta ärenden och behandlingen av ärenden hos en myndighet om möjligt ordnas så att den som vänder sig till förvaltningen får behörig service och att myndigheten kan sköta sin uppgift med gott resultat. Enligt 23 § 1 mom. ska ett ärende behandlas utan ogrundat dröjsmål.

Enligt den till utredningen bifogade detaljerade redogörelsen har klagandens ansökan om föräldrapenning inkommit till FPA 8.11.2016. Enligt redogörelsen har vid handläggningen av ansökan uppmärksammats 12.1.2017, att klaganden meddelat att hans arbete i Sverige upphört i juni 2016 och att han fått föräldrapenning från Sverige 22.3.-6.4.2016. Följande dag (13.1.2017) postades en tilläggsutredning till klaganden angående hans arbete i Sverige och Finland samt en förfrågan om när hans rätt till den sociala tryggheten i Sverige upphört. På basis av de datum som uppges i utredningen verkar det som om behandlingen av klagandens ansökan skulle ha inletts hos FPA först 12.1.2017, dvs. ca två månader efter att ärendet anhängiggjorts.

Enligt redogörelsen sände klaganden den begärda utredningen till FPA 23.1.2017. Enligt redogörelsen ringde man 21.2.2017 från FPA till PSC och frågade huruvida klaganden behövde ansöka om ett A1-intyg för åren 2015-2016 från PSC. PSC uppmanade FPA att skicka dokumenten i ärendet till dem och klagandens försäkringsärende blev 24.2.2017 anhängigt vid PSC. Av utredningen framgår alltså att FPA fortsatte att behandla klagandens ärende 21.2.2017, dvs. ca en månad efter att klaganden hade lämnat in den begärda tilläggsutredningen.

Klagandens ansökan har avgjorts medelst FPA:s beslut 22.5.2017. Behandlingen av ansökan räckte således drygt sex månader. Detta är en avsevärt längre tid än den ca två och en halv månader långa genomsnittliga behandlingstiden som FPA angett för ärenden vid internationella situationer.

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET

Slutsatser och åtgärder

När man bedömer huruvida det förelegat motiverade skäl till den utdragna behandlingen av klagandens ärende bör beaktas huruvida i ärendet förelegat sådant som föranlett en längre behandlingstid än normalt. Behandlingen av klagandens ärende har enligt FPA:s utredning dragit ut på tiden därför att klagandens rätt till den finska sociala tryggheten inte varit klar. På basis av FPA:s detaljerade redogörelse förefaller det emellertid som om i klagandens ärende inte vidtagits några åtgärder under tidsperioderna 8.11.2016-12.1.2017 och 23.1.-21.2.2017 när ärendet behandlats hos FPA. FPA har inte angett några orsaker till detta. Nämnade tidsperioder har förlängt den totala behandlingstiden med ca tre månader.

Klaganden konstaterar att han utan FPA:s beslut inte har kunnat ansöka om hemvårdsstöd som beviljas av kommunen. När man beaktar att klagandens rätt till utkomst under föräldraledigheten har avgjorts med beslutet om föräldrapenning, kan man anse att beslutet varit mycket viktigt för honom. Ju mer betydelsefullt ärendet är för kunden, desto snabbare borde ärenden som gäller kundens rättsliga ställning avgöras.

Under ovan beskrivna omständigheter anser jag att det har uppkommit ett ogrundat dröjsmål vid behandlingen av klagandens ärende hos FPA. Jag uppmärksammar FPA på skyldigheten att i enlighet med grundlagen och förvaltningslagen behandla ärenden utan ogrundat dröjsmål.

Biträdande
justitiekanslerns ställföreträdare

Kimmo Hakonen

Äldre justitiekanslerssekreterare

Outi Kauppila

JUSTITIEKANSLERSÄMBETET
